

3 e trefaldighet

Psalmer: 50, Ps30, 242:1-3, 242:4-5, ..., 10

Texter: Mika 7:18-20, Rom 5:6-11, **Luk 15:1-10**

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, lär oss idag att alla syndare finner i dig sin Frälsare. Du ensam har kommit med det ord som kan frälsa våra själar. Ge oss en ande som söker syndare för att räcka dem ditt evangelium. Amen.

Nyckelversen i Lukas evangelium finns i kapitel 19, den tionde versen:
"Ty Människosonen har kommit för att uppsöka och frälsa det som var förlorat." Detta får bli vårt tema idag. Liknelserna lär oss just denna sanning.

En liknelse är en berättelse om jordiska ting som vi väl känner till och kan föreställa oss. Syftet med liknelserna är att undervisa oss om en andlig sanning som vi annars har svårt att förstå. De andliga sanningarna går ofta tvärt emot de uppfattningar som är vanliga bland människor. Liknelserna är pedagogiska, de framställer de andliga sanningarna på ett sätt som vi kan ta till oss.

Lukas börjar med att beskriva en scen som ständigt återkommer i evangelierna. Den bild som framträder är mycket trösterik. Alla publikaner och syndare höll sig nära intill Jesus för att höra honom. Men fariséerna och de skriftlärdade höll sig på avstånd från honom och kritiserade ständigt Jesus. Jesus är en Frälsare för syndare och hans evangelium kommer med syndernas förlåtelse och frid till syndare. Därför samlades också syndare nära intill honom för att höra honom. Men det tålde inte de som ansåg sig själv rättfärdiga att se och höra. De kunde inte tänka sig att en profet skulle vilja ha något med sådana människor att göra. Det enda budskap de kunde tänka sig passade sådana människor var dom och straff men inte budskap om nåd och frid. Inte heller ansåg de sig själva som syndare och därför tog de inte emot Jesu budskap om syndernas förlåtelse.

Publikaner och syndare har blivit ett begrepp i evangelierna. Fariséerna föraktade publikanerna och syndarna därför att de inte levde i enlighet med judarnas religiösa lagar. De betraktades som oandliga och världsliga. Publikanerna och syndarna betecknar världsliga människor.

Fariséerna och de skriftlärdade har också blivit ett begrepp i evangelierna. Det betecknar de människor som utgjorde den religiösa eliten i dåtidens samhälle.

De försökte uppfylla Mose lag in i minsta detalj i det dagliga livet. De var stolta över sin lydnad och betraktade sig själva som rättfärdiga och goda.

Fariséerna kritiserade ständigt Jesus eftersom han gjorde allting tvärtemot vad de hade väntat sig. De sa: "*Den mannen tar emot syndare och äter tillsammans med dem.*" Fariséerna följde en mycket strikt tradition. Enligt den traditionen fick ingen ha något med syndare att göra, inte ens för att föra dem till lydnad för lagen. Den traditionen följde inte Jesus. Han gjorde tvärt emot. Han omgav sig med publikaner och syndare medan fariseerna stod på avstånd.

Nu framställer Jesus två liknelser för dem. Liknelserna lär oss att Gud inte föraktar någon utan frågar efter förlorade syndare därför att de behöver bli räddade undan syndens skada. Så har skett sedan tidernas begynnelse för Gud är densamme, han förändras inte. När våra första föräldrar övergett förbundet med Gud och istället gjort en allians med djävulen mot Gud och hans ord gömde de sig för Gud. När Adam hörde Gud komma i trädgården gömde han sig. Så har det varit genom tiderna. Den fallna människan gömmer sig och går bort från Gud och det finns ingen gräns hur långt bort hon kan komma. Det slutar i öppen hädelse eller förtvivlan och evig död. Men Gud frågade när han kom i trädgården: "var är du?" Gud sa inte det för att han inte visste var Adam var eller för att han var dålig på att leta. Gud vet var varenda människa gömmer sig och på vilka vägar hon går bort från honom. Men han vill att vi ska veta att han frågar efter oss, inte för att straffa oss utan för att vi behöver den frälsning han berett. Våra första föräldrar fick höra Guds dom över djävulen som samtidigt innebar att de i sin släkt kunde vänta en frälsare undan synd och död. Gud är densamme, han förändras inte. Jesus kom för att uppsöka och frälsa det som var förlorat. Det är liknelsernas innebörd och det förklarar Jesu handlande inför dem som kritiserade honom.

Den första liknelsen består egentligen i en lång fråga: "*Om någon av er har hundra får och förlorar ett, lämnar han då inte de nittionio i öknen och går och söker efter det förlorade tills han hittar det?*" Jesus ställer frågan så att den måste besvaras med ja. Men själva situationen som han framställer i liknelsen är orealistisk. En man som har hundra får är inte direkt rik men har det mycket gott ställt. Han skulle knappast lämna sina nittionio får obevakade och riskera en stor förlust för att söka efter ett enda som gått förlorat. Men Jesus framställer inte liknelsen för att lära oss om fårskötsel utan för att lära oss något om Gud. Gud fokuserar på det som gått förlorat och söker efter det tills han hittar det. När herden i liknelsen funnit det förlorade blev han glad och lade det på sina axlar. Han samlade sina vänner och grannar och sade till dem: "*Gläd er med mig! Jag har funnit mitt får som jag hade förlorat.*" När Jesus avslutat liknelsen säger han till fariseerna vad de ska lära sig av den: "*På samma sätt blir det glädje i himlen*

över en enda syndare som omvänder sig – inte över nittionio rättfärdiga som ingen omvändelse behöver.

Det innebär inte att majoriteten av alla människor är rättfärdiga som ingen omvändelse behöver. Jag tror inte heller någon uppfattar det så. Jesus har klart och tydligt sagt på ett annat ställe: *om ni inte omvänder er, kommer ni alla att gå under...*(Luk 13:5). Nej, man skulle kunna uttrycka det så här: Gud gläder sig inte över er attityd, ni som tror att ni är rättfärdiga och ingen omvändelse behöver. Gud gläder sig däremot över varje syndare som omvänder sig.

Nästa liknelse handlar om en kvinna som har tio silvermynt och tappar ett. Återigen är liknelsen framställd som en fråga: *om en kvinna har tio silvermynt och tappar bort ett av dem, tänder hon då inte ett ljus och sopar huset och letar noga, tills hon hittar det?* Den frågan kan alla besvara med ja. En mycket rik människa skulle kanske inte göra sig den mödan att leta efter ett mynt till ett värde av en dagslön för en arbetare. Men en fattig människa vars hela förmögenhet består i 10 dagslöner gör sig naturligtvis stor möda med att leta efter det förlorade myntet. Och när hon hittat det samlade hon sina väninnor och grannkvinnor för att fira: "*Gläd er med mig! Jag har hittat silvermyntet som jag tappat*".

Gud är inte fattig men Jesus lär oss här att Gud är lika intresserad av att söka och finna förlorade syndare en fattig människa är ivrig att finna ett förlorat mynt. Paulus skriver till Timoteus: *Gud vill att alla människor ska bli frälsta och komma till insikt om sanningen.* Det var ingen ny sanning. I Jesajaboken hör vi Gud säga: *Vänd er till mig och bli frälsta, ni jordens alla ändar, för jag är Gud och det finns ingen annan.* Den fråga han ställde i trädgården när han kallade på Adam: "var är du?" den ställer han till alla och var en, ända till jordens ändar. Och glädjen blir stor i himlen över var och en som omvänder sig. Jesus säger: "*På samma sätt blir det glädje bland Guds änglar över en enda syndare som omvänder sig*"

Egentligen är dessa liknelser en förebråelse riktad till fariseerna som trodde att de var rättfärdiga och inte behövde någon omvändelse. De föraktade syndare. Och de kritiserade och ifrågasatte Jesus för hans kontakt med syndare.

Jesus lär oss idag en rätt attityd till oss själva och till andra. Vi är själva syndare och vi ska inte gömma oss för Gud utan komma till Jesus, den Frälsare som Gud utlovat sedan tidernas begynnelse, hålla oss nära intill honom och höra hans evangelium likt syndarna i Lukas 15:e kapitel.

Vi lär oss också en rätt attityd till andra. Vi ska inte förakta andra människor även om lever tvärt emot Guds bud. Vi ska inte anta deras levnadssätt och

värderingar. Det gjorde inte Jesus. Men vi ska söka vinna dem för Guds rike så att de omvänder sig och blir frälsta. Vårt glädjeämne ska vara samma som änglarnas. Vi ska glädja oss över var och en som omvänder sig.

Idag lär vi oss att de som tror sig vara rättfärdiga och därför inte behöver någon omvändelse, de finner i Jesus en domare. Men de som fått upp ögonen för att ett liv utan Gud inget annat är än att gömma sig för sin Skapare och Frälsare, de finner hos honom mycke förlåtelse. Jesu ämbete är att fortsätta kalla på människor och fråga ”var är du?” därför att varje människa behöver bli funnen och frälst. Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, vi tackar dig för att du kommit med frälsning till oss syndare. Ja, du har sökt upp oss, kallat oss genom evangelium och skänkt oss tron. Väck i oss en iver att vittna om din frälsning som alla behöver. Amen.